

78
BUTLLETÍ

COL·LEGI OFICIAL DE METGES DE GIRONA

REVISTA BIMESTRAL ABRIL 2007

COMG. Lliurament dels premis del I Concurs de Fotografia per a Metges del COMG. **COMG.** Presentació del Codi de Deontologia. **COMG.** Jornada sobre Responsabilitat Civil de l'Anestesiista. **OPINIÓ.** La Facultat de Medicina a Girona. **OPINIÓ.** Mobbing. **ENTREVISTA.** Dr. Lluís Fina, expresident del COMG. **PROFESSIÓ.** Dr. Santiago Dexeus. **LUMIÈRE.** Martin Scorsese, la reina i Cartes des de Iwo Jima.

**EL COMG CELEBRA LA SEVA CII
ASSEMBLEA ANUAL REGLAMENTÀRIA**

DRA. CECÍLIA MARÍN, PRIMERA COL·LEGIADA

Col·legiada a Girona, perquè feia poc s'havien constituït aquestes institucions professionals, la primera metgessa en ser-ho fou la doctora Cecília Marín Gratacòs.

Cecília nasqué a Banyoles l'any 1903, en el si d'una família prou coneguda per ser el seu pare conservador del Museu Darder de Banyoles. La seva germana Lola es dedicà de ple a seguir la tasca del pare en el museu fins a jubilar-se, morint recentment aquest any 2007 a l'edat de 91 anys. Una tercera germana, que havia ajudat també en el museu, era la Mercè.

La Cecília escollí una vida més atribolada, i de ben segur, la vocació per la medicina li vingué de la doctora Montserrat Bover. Montserrat, manresana d'origen, estava casada amb l'oncle de la doctora Marín, en Wenceslau Marín i Simón, fill de Verges. Wenceslau era un destacat oftalmòleg i una de les primeres autoritats mèdiques de Barcelona. En poques més personalitats femenines podia emmirallar-se aleshores, tot i pensar que també devia saber dels èxits i treballs de l'empordanesa Trinitat Sais i Plaja, contemporània de la doctora Bover.

Va fer els estudis de Batxiller a Girona, en l'antic institut General i Tècnic del carrer de la Força. Residia al col·legi de les Germanes Escolàpies, a l'antiga casa de la Pia Almoïna, de la plaça de la Catedral. És en aquesta època de batxiller gironí que coneix i crea una forta amistat amb en Josep Maria Pla i Dalmau, el qual va aportar una valuosa informació en els butlletins col·legials i com no, també sobre l'amiga Marín, a qui va "intitular" la "nostra Trótula" (1).

Els estudis de medicina els fa a la Universitat de Barcelona, a la Facultat del carrer Casanovas. És acollida a Barcelona per uns familiars de la Bisbal d'Empordà, els Balmanya. En Pla Dalmau, farmacèutic, escriptor i animador del Butlletí col·legial, la descriu com una persona amb una vocació intensa, forjada per una gran bondat, un ferm amor al pròxim i un abnegat sentiment de caritat, dient-li, mig en broma, que li provenia de la seva identificació amb les "alojes", les fades que viuen en els travertins del llac banyolí, amb la missió d'apartar els homes del mal.

Comparteix curs amb futurs importants metges, companys i amics, com els doctors Salarich, Soler Roig, Maza, Puigvert i Antoni Valls Conforto, amb qui es casarà. No sense haver acabat la llicenciatura, l'any 1927, i haver-se dedicat intensament en els darrers cursos a la Ginecologia. El seu primer

treball com a metgessa el feu en el centre de Puericultura de Can Tunis que fa compatible amb una ajudantia a la Clínica Mèdica de la Facultat. I fins no es va arrelar definitivament a la capital catalana, obrí un consultori a la ciutat de Girona, instal·lat al carrer Nou, on exercia la seva especialitat alguns dies a la setmana. D'ací la seva col·legiació l'any 1929.

Ja casada, amb l'il·lustre metge i bacteriòleg barceloní Antoni Valls Conforto, Cecília dedica part de la seva professió col·laborant amb el seu espòs i en meritoris treballs propis sobre tècniques analítiques sobre l'embaràs, tècniques elogiades i utilitzades per professors famosos com els Drs. Nubiola i Marañón. Fou membre de la Reial Acadèmia de Medicina, mereixent medalla d'Or de la mateixa pel treball fet conjuntament amb el seu espòs sobre l'epidèmia registrada a Catalunya l'any 1935 (Endemo-epidèmia diploestrepocó-

cica de 1929-1933), epidèmia que fou causa també, de la mort del Dr. Coll i Turbau, president del Col·legi de Metges de Girona.

A la seva consulta alleugerí a forces pacients amb dificultats per donar descendència quasi obligada a l'època, sobretot en cases benestants, sent aquesta tasca d'ajuda en la fertilitat la que li va fer rebre merescudes gratificacions.

Tan bona feina i progressos feren florir l'enveja i provocaren, a bones i a primeres de l'esclat del desastre civil, una denúncia acusant al doctor Valls de voler intoxicar les aigües de Barcelona, sent, tots dos, depurats i engarjolats. Cecília va patir set mesos de captivitat a la presó de dones, situada durant el conflicte civil, a la Maternitat de Les Corts. Captivitat horrorosa per una persona tan activa, en la solitud del calabós, calabós de càstig en el seu cas, vestida només amb roba interior; una màrrega a terra per dormir, sense contactes, emmalaltint per les condicions de fred i malnutrició, iniciant la malaltia que la portaria finalment a la mort als 56 anys. Només una petita llum la va reconfortar estan a la presó; una altra interna que s'assabentà que era banyolina, d'amagat li feu arribar un tros de diari que parlava de Banyoles i duia una fotografia de l'estany. Allò, segons explica la família, li serví, llegint-ho i rellegint-ho, d'esperança en l'endemà. Un l'endemà que es suavitzà els últims dies quan un metge de la presó que la conegué, la va fer treballar en

l'infermeria i allí hi pogué menjar i dormir molt millor.

Amb la salut profundament afectada, i depurada com molts companys, tingué un darrer període d'activitat professional atenent les institucions sanitàries de l'Estat Alemany que existien a Barcelona. En el Col·legi Alemany, que hi treballà en aquesta última etapa, hi va establir revisions mèdiques a les alumnes, fet aleshores inexistent a les escoles. Havent fet sempre el be, plena de bondat, i amb una rectitud i competència professional exemplar, va deixar aquest món el juliol de l'any 1959, i fou enterrada a la necròpolis de Sant Martí dels Agudells, prop del Tibidabo.

Fa vint-i-dos anys que el seu company i amic de batxiller li va fer una ressenya d'homenatge en el Butlletí del Col·legi. La seva ciutat natal li ha dedicat un carrer fa poc temps. I l'actual Junta del Col·legi, passat el centenari de la primera doctora que exercí en el medi rural, no vol deixar de fer un mereixement actual a la dona que va tenir el primer número de col·legiada, la doctora Cecília Marín Gratacòs; col·legiada nº 550.

F. Xavier Carreras de Cabrera; amb l'ajuda de Cecília Valls Marín.

(1) Trótula de Ruggiero, primera dona en fer estudis a l'antiga Escola de Medicina de Salern i obtenir el títol de metge.

montepio
GIRONA
mutualitat de salut

**més de 75 anys
d'experiència**

**Et cuidem
tota la vida.**

Mutualitat fundada el 1929

www.montepiogirona.com informa-te'n **972 486 486**

C. Juli Garreta, 14 · GIRONA · Carrer Ample, 18 · FIGUERES · Av. Álvarez de Castro, 44 · BANYOLES